

У нади да ће успети да реши бројне проблеме са околним државама и појединим мањинским заједницама, званична политика Србије је последње четири године усмерена на тражење компромиса, који се међутим пречесто постиже на сопствену штету. Пружена рука често не наилази на једнак одговор, већ се жеља за сарадњом углавном схвата као слабост, док тзв. партнери настоје да за Србију осигурају статус парије, а за себе извуку што више уступака. У том смеру се креће и покушај тражења компромиса који би прекинуо сукобе између подељених исламских заједница у Србији и одстриано потенцијално жариште у Санџаку, односно Рашкој.

Сукоби између Исламске заједнице Србије на челу са Адемом Зилкићем, која Србију сматра матичном државом, и Исламске заједнице у Србији, коју води Моамер Зукорлић, били су најжешћи за време владе Војислава Коштунице, која је посредно давала подршку Зилкићу и ИЗС. Тадићева влада је, делом и под притиском страних амбасадора окупљених у групу „Пријатељи Санџака“ направила отклон од Зилкића, али се убрзо показало да су верски и политички апетити новопазарског муфтије Зукорлића превелики чак и за проевропски Београд. Зукорлић је у међувремену наставио да изазива тензије и врши јак притисак на српску владу, успаничену могућношћу недобијања статуса кандидата за ЕУ, а када су од средине прошле године односи са Зукорлићем донекле поремећени, Београд је већ изгубио могућност да заузда амбициозног муфтију. Затим је направљен корак више у погрешном смеру, када су у покушају постизања решења укључени и Турска и Исламска заједница БиХ, а Србија се штавише, показала толико попустљива да се сложила да споразум о уједињењу муслимана у Србији саставе реис-л-улема Исламске заједнице у БиХ Мустафа Церић и председник турског Дијанета реис Мехмед Гормез.

Предлог уједињења исламских заједница, иза кога је стала и званична Анкара, за Србију је међутим изразито неповољан, јер је он предвидео гашење Исламске заједнице у Србији на челу са Адемом Зилкићем и давање пуног ауторитета Исламској заједници у Србији са седиштем у Новом Пазару и духовним центром у Сарајеву. Предлог који садржи 15 тачака између осталог предвиђа и да би нова Јединствена Исламска заједница добила право да се консултује са верским и интелектуалним властима у Турској у вези са питањима која се тичу ислама и муслимана на Балкану, док би реализацију споразума надгледала независна комисија састављена од 6 чланова, по два из Србије, Турске и БиХ. [\[1\]](#)

Споразум усвојен у предложеном облику би обезбедио дугорочни и јак утицај Турске и Исламске заједнице БиХ на све муслимане у Србији. Турска и БиХ су као решење неискрено понудиле ширење свог утицаја и покровитељство над муслиманима у Србији, и због тога би само два горе наведена члана требало да наведу Београд до даљег откаже „добре услуге“ Анкаре и Сарајева. Потписивање споразума је засад ипак заустављено, не због отворених врата Анкари и Сарајеву, већ због жеље Србије да центар будуће ИЗ буде у Београду, а првенствено због настојања Београда да се Моамер Зукорлић дефинитивно одстрани из јавног живота. Он би наине и у случају уједињења могао да остане муфтија санџачки, чиме би задржао досадашњи јак утицај, а на предстојећим изборима у Србији, после формирања странке Бошњачке демократске заједнице, на чијем је челу његов зет, могао да одвуче велики број гласова Бошњака.

Београд ултимативно захтева да Зукорлић оде, али, обзиром на то да је дуго и несметано ширио свој утицај у Рашкој, муфтија сада има снаге да на притисак узврати притиском. Преко Народног већа Санџака, свог зета и странке БДЗ води међународну акцију лобирања за аутономију Санџака [2], а поводом питања уједињења ИЗ се поставио као легитиман „владар“ коме отпадници треба да се врате. С тим циљем је имамима и следбеницима који су га пре четири и по године напустили и приклонили се Ријасету Исламске заједнице Србије, недавно обећао „потпуну и безусловну“ амнестију ако напусте ИЗС. [3]

После више година маргинализовања Исламске заједнице Србији и Адема Зилкића, Србија је умногоме изгубила могућност да реши проблем поделе муслимана, док Зукорлић показује одлучно немирење са својим повлачењем из јавног живота и самом идејом постојања јединствене исламске заједнице чији би центар био у Београду. Муфтија Зукорлић је нажалост производ дугогодишње подршке демократских власти, од Зорана Ђинђића наовамо, које сада духа више не могу да држе у боци. Проблем његовог деловања више није лако решив, и зато већ истичу последњу тренуци да се званични Београд уразуми, и да се, за почетак врати на политику подршке Исламској заједници Србије на челу са Адемом Зилкићем.

[1] <http://www.sandzaknews.com/vijesti/drustvo/4283-ekskluzivno!-nacrt->

[sporazuma-o-ujedinjenju-islamske-zajednice.html](http://www.sandzaknews.com/vijesti/drustvo/4283-ekskluzivno!-nacrt-sporazuma-o-ujedinjenju-islamske-zajednice.html)

Београд би отворено требало да подржи Зилкића

Пише: Младен Ђорђевић
субота, 04 фебруар 2012 01:57

[2] <http://sandzakpress.net/tag/emir-elfic/page/2>

[3] <http://www.tanjug.rs/novosti/31601/zukorlic-amnestira--zilic-ne-prihvata-ideju.htm#160;>